

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Eispéireas Foghlama Gairmiúla: Bláthú Teanga í a Léamh 6

Spléachadh ar dhea-chleachtas in ionramháil na dtéacsanna litríochta i ranganna na hArdteistiméireachta

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta, 2027 agus 2028

Cuspóir an EFG

Beidh tuisicint againn ar:

- an Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim mar thacú le difreáil na foghlama chun freastal ar riachtanais na scoláirí sa rang Gaeilge agus an saothar litríochta 'Athair' le Mícheál Ó Conghaile mar spreagthach.
- chomhchruthú intinní foghlama agus critéir ratha le scoláirí.

Deilbhíní in Úsáid sa Chur i Láthair seo

Oide

Ábhar an Padlet

Áis Chomhrá

Deis Mhachnaimh

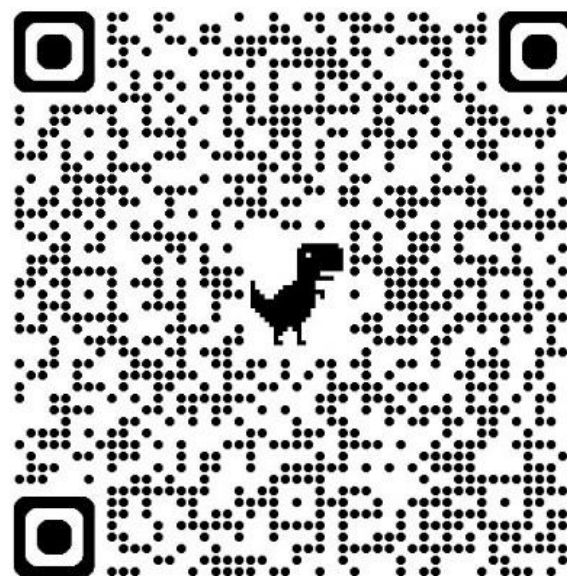
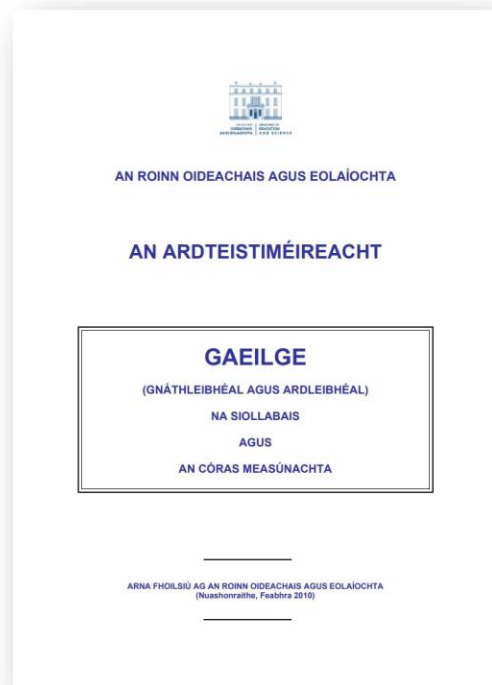
Obair Ghrúpa

Aiseolas

Siollabas Gaeilge na hArdteistiméireachta, 2010

<https://tinyurl.com/yavek5yw>

Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh, 2027 agus 2028

Oide

<https://tinyurl.com/y2edsw8z>

Ciorclán 0071/2025

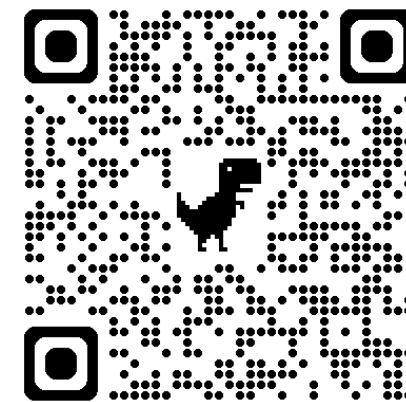
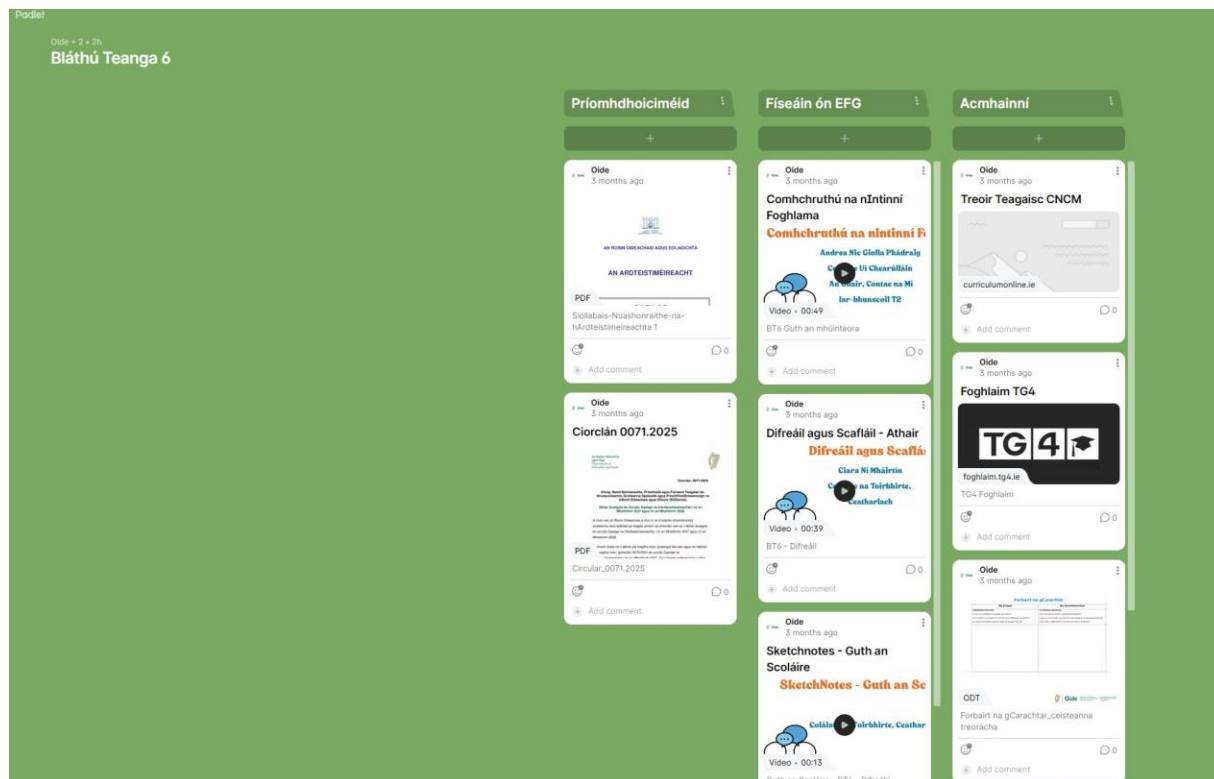
Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Oide

Padlet

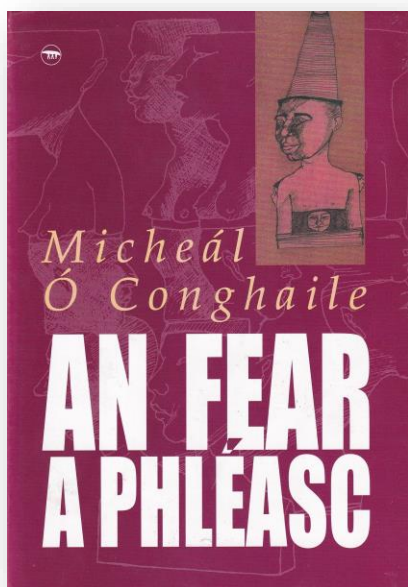
<https://tinyurl.com/r52pccsu>

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Tacaíochtaí Oide agus Litríocht na hArdteistiméireachta

Oide Tús Maith le...
'Athair'
le Micheál Ó Conghaile

Plota an Ghearrscéil
Teastalonn ó mhac rún a scaoileadh lena athair ach cén toradh a bheidh air? Eistítear sa scéal seo, atá lonnaithe in áit iargúlta faoin tuath, le comhrá idir mac agus athair agus féachtar ann ar smaointe an fhir óig agus a athar agus é ag dul i ngleic leis an eolas nua seo. Tá stíl ag Micheál Ó Conghaile atá furasta le léamh ina n-éiríonn leis an comhrá idir an bheirt acu a bhreith leis ina bheatha go láthair cumtha an scéil. Cuirtear clabhsúr mothúchánach leis an scéal seo ar nóta dóchais.

An tÚdar
Is file, gearrscéalal, úrscéalal agus foilsitheoir é Micheál. Rugadh é in Inis Treabhair i gConamara agus tá sé ag cur faoi anois in Indreabhán. Tá thart ar 500 leabhar foilsithe aige. Is mar scríbhneoir cruithaitheach is mó atá aithne ar Mhicheál, go háirithe ó foilsíodh a chnuasach gearrscéalta *An Fear a Phléasc* (1997). Bhi an t-úrscéal *Sna Fir* (2000) ar ghearrliosta Dhuais Lileartha *The Irish Times*.

Na Príomhcharachtair
An tAthair: Is léir gur den sheanghlúin an t-athair sa scéal seo nach raibh ar a chumas a chuid mothúchán a nochtadh go poiblí. Is sean-Chaitliceach traidisiúnta é an t-athair a choisriciann é féin san umar uisce ag tairseach an dorais. Is fear ciúin traidisiúnta é. Tugann sé cluas éisteachta dá mhac.
An Mac: Is duine tuisceanach dea-chroíoch foighneach é an mac a thuigeann daoine agus cás an duine. Feictear a chrógracht agus an grá agus an meas atá aige dá athair.

Téamaí Féideartha

- Caidreamh idir athair agus a mhac
- An seansaol agus an saol nua in Éirinn
- Féiniúlacht an duine

<https://tinyurl.com/4tjmsz7e>

'Athair' le Mícheál Ó Conghaile

<https://tinyurl.com/5n7397nc>

Spreagthaigh sna Téacsanna

‘Athair’ le Micheál Ó Conghaile

Bliain 5

Coláiste Uí Chearúlláin

An Obair, Contae na Mí

Iar-bhunscoil T2

Cad a spreag an rang chun an saothar litríochta seo a roghnú?

An Difreáil sa Seomra Ranga Gaeilge

‘an t-athrú luais, leibhéal nó cineál teagaisc a sholáthraítear mar fhreagra ar riachtanais, stíleanna nó spéiseanna foghlaimoirí aonair’

Heacox 2002

‘fealsúnacht teagaisc í an difreáil atá bunaithe ar an mbonn gur cheart do mhúinteoirí an teagasc a oiriúnú d’éagsúlachtaí scoláirí’.

Willis agus Mann 2000

Difreáil mar Mhodh Foghlama

- In oiriúint do riachtanais shainiúla na bhfoghlaimeoirí.
- Coigeartuithe déanta i rith nó i ndiaidh teagaisc ag freagairt do riachtanais na bhfoghlaimeoirí.
- Tacaíochtaí spriocdhírithe a thabhairt do na foghlaimeoirí ar fad.

An Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim

Oide

Rannpháirtíocht

- Spéis agus Rogha
- Aoibhneas agus súgradh
- Cuspóir
- Comhoibriú agus Comhfhoghlaim
- Machnamh

Léiriúchán

- Eolas léirithe ar bhealaí éagsúla
- Teanga agus Siombailí
- Réamheolas nasctha le foghlaim nua

Gníomhaíocht agus Léiriú

- Freagraí ar bhonn pearsanta
- Cur in iúl agus Cumarsáid
- Spriocanna lánbhrí

An Difreáil agus an Gearrscéal 'Athair'

Difreáil agus Scafláil

Ciara Ní Mháirtín

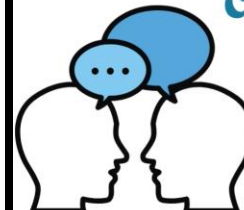
Coláiste na Toirbhirte,

Ceatharlach

SketchNotes - Guth an Scoláire

Coláiste na Toirbhirte, Ceatharlach

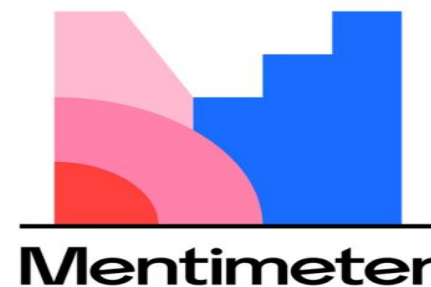
Cad iad na straitéisí difreálaithe a bheadh oiriúnach i do chomhthéacs scoile féin?

Aiseolas ar an Difreáil

Comhroinnigí na straitéisí difreálaithe
a bhíonn in úsáid agaibh sa seomra
ranga Ardteistiméireachta Gaeilge
maidir le saothar litríochta ar nós
'Athair'?

Intinní Foghlama agus Critéir Ratha

Intinní Foghlama

Na tairbhí

- Tagann feabhas ar cháilíocht na hoibre
- Feabhsóidh an t-iompar
- Éireoidh scoláirí níos dírithe ar thascanna agus cloífidh siad leo ar feadh tréimhse níos faide
- Bíonn dialóg shaibhir idir múinteoir agus scoláire
- Tá an t-aiseolas níos fusa

Critéir Ratha

- Caithfear iad a nascadh go soiléir leis an intinn foghlama
- Caithfear iad a phleanáil roimh ré
- Caithfidh úinéireacht bheith ag an scoláire orthu
- A bhuíochas dóibh bíonn teagasc agus foghlaim níos dírithe agus níos rathúla
- Caithfidh siad a bheith leathan go leor go mbainfidh siad le gach cumas sa rang

Intinní Foghlama agus 'Athair'

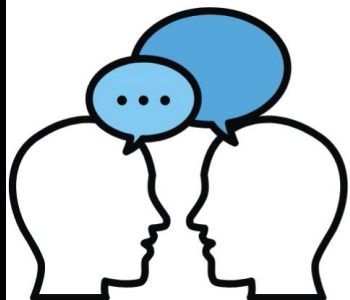
Intinní Foghlama a Chomhchruthú

Andrea Nic Giolla Phádraig

Coláiste Uí Chearúlláin

An Obair, Contae na Mí

Iar-bhunscoil T2

Oide

Cad iad na buntáistí a bhaineann le hIntinní Foghlama a chruthú?

Rogha sa Tasc – Tasc Difreálaithe

Treoracha do thasc

1. Roghnaigh eachtra/carachtar amháin sa ghearrscéal.
2. Déan do rogha de thasc thíos.
3. Cruthaigh Intinní Foghlama (dhá cheann) don tasc seo.

Scríobh
iontráil
dialainne

Cruthaigh
podchraoladh

Dear
stiallchartún

Aiseolas a bhailiú

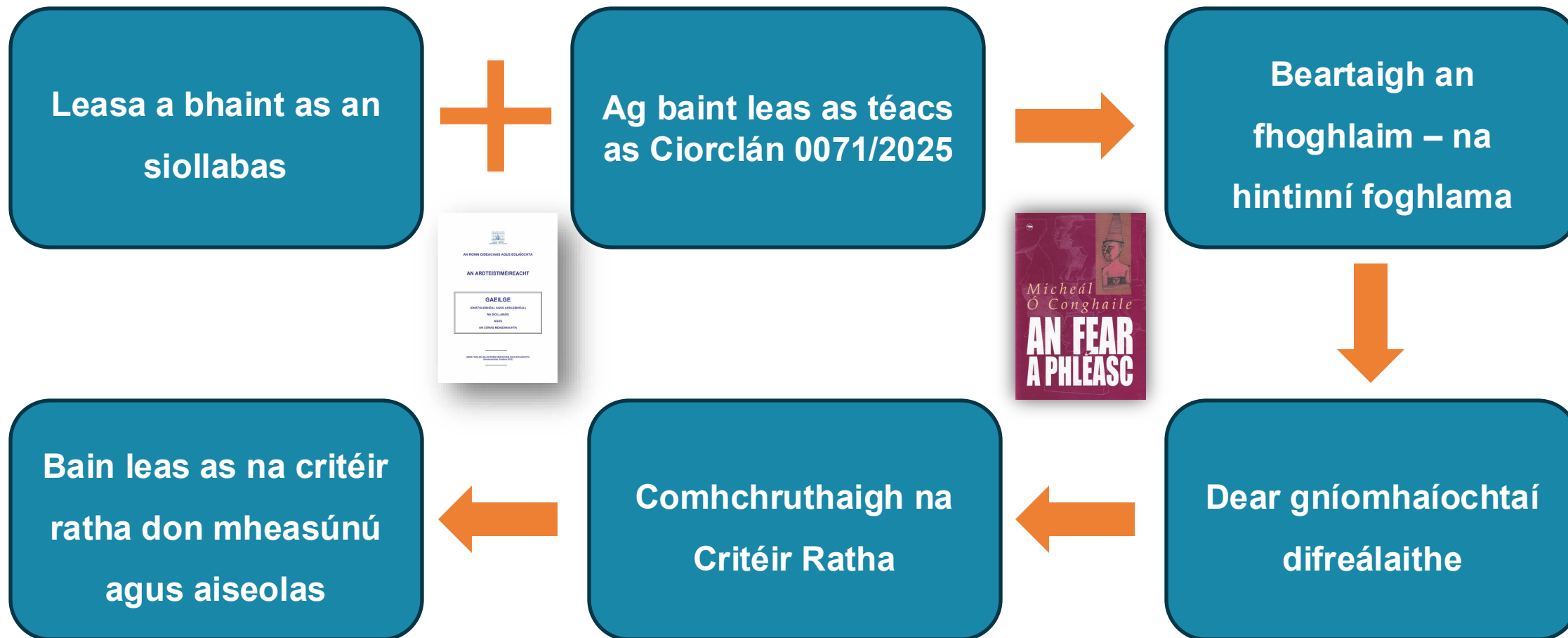
Céard iad na hintinní foghlama a bheadh i gceist le tasc mar seo?

Cé na bealaí ar féidir difreáil a dhéanamh leis an tasc seo le freastal ar na foghlaimeoirí ar fad?

Intinní Foghlama agus Critéir Ratha

Nóiméad Machnaimh

Comhroinn straitéis amháin a úsáidfídh tú agus tú ag déanamh staidéir ar an ngearrscéal 'Athair' sa rang Gaeilge.

Cuspóir an EFG

San EFG seo bhí tuiscint againn ar:

- An Dearadh Uilíoch don Fhoghlaim mar thacú le difreáil na foghlama chun freastal ar riachtanais na scoláirí sa rang Gaeilge agus an saothar litríochta 'Athair' le Mícheál Ó Conghaile mar spreagthach.
- Chomhchruthú intinní foghlama agus critéir ratha le scoláirí.

Treoir Teagaisc CNCM

Oide

Eoinín na nÉan

Iníon

Cuaireoir

[Ábhar tacaíochta | Curriculum Online](#)

Acmhainní COGG agus TG4 Foghlaim

Oide

An Chomhairle um Oideachas
Gaeltachta & Gaelscolaíochta

Baile Eolas ▾ Acmhainní ▾ Téacsleabhair Oideachas Gaeltachta
Corpoideachas Club Leabhar An Tumoideachas Gairmeacha
Iriseoirí an Lae Amárach

<https://cogg.ie/>

Foghlaim **TG4**

Bunleibhéal Meánleibhéal Ardleibhéal

Baile Gaeilge Saothar Litríochta Filíocht Béaltrial Sóisialta Reatha Eolaíocht Stair Gnó Tíreolaíocht Tuairisc SNAS TV

Baile

NUAHT TG 4

Glaoch Abhaile
Nótaí agus Acmhainní Foghlama ar fáil anois
Glaoch Abhaile - Léamh, Anailís agus Nótaí
BRÚIGH ANSEO

[TG4 Foghlaim](#)

Aiseolas

Oide

<https://forms.office.com/e/sEs8F5DFMp>

Oide

Fan i dTeagmháil Linn...

eolas@oide.ie

Oide www.oide.ie

[@oide_Ireland](https://twitter.com/oide_Ireland)

 Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

 LEAN
[@oidegaelaonad](https://www.instagram.com/oidegaelaonad)

le haghaidh na scéalta is déanaí,
nuashonraí agus meabhrúcháin ón
nGaelAonad in Oide

[@oidegaelaonad](https://www.instagram.com/oidegaelaonad)

Liosta Seachadta

Cén luach a bhaineann le clárú dár liosta seachadta?

- Cor poist rialta ó fhoirne na Gaeilge agus an GhaelAonaid
- Freagraí mionsonraithe ar cheisteanna reatha ó mhúinteoirí
- Nuacht agus uasdátuithe ó Oide agus ó pháirtithe leasmhara.

<http://tinyurl.com/LiostaGagusGA>

Tagairtí

An Roinn Oideachais agus Óige. (2025). *Ciorclán 0071/2025. Ábhar Dualgais do Scrúdú Gaeilge na hArdteistiméireachta i mí an Mheithimh 2027 agus mí an Mheithimh 2028*. Ar fáil ag: <https://www.gov.ie/en/department-of-education/circulars/ábhar-dualgais-do-scrúdú-gaeilge-na-hardteistiméireachta-i-mí-an-mheithimh-2027-agus-mí-an-mheithimh-2028/>

An Roinn Oideachais. (2010). *Siollabais Nuashonraithe na hArdteistiméireachta (Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal)*. Ar fáil ag: https://curriculumonline.ie/getmedia/c794666b-8ca5-4f78-8160-809e296d19d2/Siollabais-Nuashonraithe-na-hArdteistimeireachta_1.pdf

Heacox, D. (2002). *Differentiating instruction in the regular classroom: How to reach and teach all learners, grades 3–12*. (Minneapolis, MN: Free Spirit Publishing)

Ó Conghaile, M. (1997). ‘Athair’ in *An Fear a Phléasc*. Lgh. 92-105. (Coiscéim)

Willis, S. agus Mann, L. (2000). *Differentiating instruction: Finding manageable ways to meet individual needs*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD)

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Focal Buíochais

Is féidir teagmháil a dhéanamh le Foireann
Ghaeilge *Oide* trí ríomhphost a chur
chuig eolas@oide.ie agus 'Gaeilge Iar-bhunscoile'
a chur mar líne ábhair.

Lean muid ar X: [@Oide_PP_Gaeilge](https://twitter.com/Oide_PP_Gaeilge)

[Instagram @OideGaelAonad](https://www.instagram.com/OideGaelAonad)

